

Hlavní název: Národní listy
Datum vydání výtisku: 23.10.1902
Číslo výtisku: 292
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1214-1240
Číslo stránky: [1]

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Na «Národní Listy»
ranní a odpolední
předplácí se
v Praze
v administraci
na měsíc 2 K — h
ve filiálkách
na měsíc 2 K 30 h
Poštou:
na měsíc 3 K 20 h
s dvojitou zášilkou:
na měsíc 3 K 60 h

NÁRODNÍ LISTY.

Číslo v Praze za 2 h
a na venkově za 3 h

Předplaceni
a inseráty
přijímá administrace
v Mariánské ulici,
číslo 5.

Tam je též redakce
a expedice.

Odpolední vydání.

Telefonické zprávy „Nár. Listů.“

Z parlamentu.

Z Vídně, 23. října. V poslanecké sněmovně odbude se napřed afféra posl. Bergra, bude-li čestným výborem dříve vyřízena, potom na řadu přijde pilný návrh posl. Klofáče v příčině nezaměstnanosti v Praze, a vybude-li čas, ještě také pilný návrh v příčině zemědělské stávkové v Haliči.

Posl. Romančuk a soudr. hodlají podat dnes pilný návrh, kterým se vláda vyzývá, aby ve smyslu vývodů dr. Körbra o nařízeních a zákonech zrušila neprodleně nařízení z roku 1869, kterým se zavádí polština do vnitřního úřadování haličského a zároveň podala osnovu zákona, kterou jazykové poměry v Haliči, jak pokud se týká vnitřního, tak pokud se týká vnějšího a služebního jazyka, se upravují co nejšetrněji ve smyslu rovnoprávnosti obou kmenů Halič obývajících a jejich jazyků.

Rozumní se samo sebou, že tento návrh není leč demonstrační a účelem jeho jest, uvésti zvláštní theorii Körbrovu o platnosti nařízení a platnosti zákona ad absurdum.

Nežaloz se výjma «Extrablattu» žádný vídeňský list, jenž by se byl vztáhl k morálnímu odsouzení sprostoty, jakou vynikli včera ve sněmovně poslanecké němečtí poslanci; nežaloz se také žádný list, aby měl odvahu dáti pánům Bergrovi a Franťišku Steinovi a soudruhům důtku pro nejdřezší urážku poslanců českých. Nejméně mají odvahu tu listy vládní.

«Fremdenblatt», který dovedl křičeti, jakmile nějaký Čech dopustil se nejmenšího přehmatu, registruje pouze události věrejška. Na Němce si netroufá.

Když nebožtík posl. Krofta před 23 lety ve sněmovně poslanecké pronesl známé slovo svoje: jeunesse dorée — jako to bylo rozhořčení po všem tisku vídeňském,

FEUILLETON.

Íčylka kukuričného pole.

Črta z malé uherské roviny. Napsal Jaroslav Hašek.
Široko, daleko, až do nedozírna, táhlo se pole kukuričné. Velké květy třepotaly se větrem a pole celé vlnilo se.

A mezi kukuričel bydlil cikán Várğa se svou rodinou.

Před třemi měsíci pravil k němu rychtář z Lócsbánye: „Slyš, Várğa, psí synu, chceš hlídat nám kukuričel? Dostaneš dvě měřice zrní po sklizni a čerstvé kukuřice nabereš si, co chceš, ale mnoho brát si nesmíš!“

Cikán Várğa shybl se takřka až k zemi a zaseptal: „Milostpane, jak bych já nechtěl hlídat obecní kukuričel? Vždyť je obec moje matka, živí mne, dává jíst, chvála Pánu Bohu, žiju v obci, musím obci být vděčen, na mou duši, obec je naše matka!“

„Tak chceš hlídat nebo ne,“ přerušil výmluvného cikána rychtář, zapaluje si dýmku.

„Proč ne, opáčel Várğa, skrábaje se u krku. proč ne, milostpane, obec, moje matka, jen bych prosil tři měřice a ne dvě, život je teď těžký a lidu zlého moc chodí. Musíš celé noci sedět a nedohlídat se, pak bych prosil ještě na trochu pálenky, jsou zlé, studené noci.“

„No, dobře, ale pamatuj si, dobře hlídat, zejména at dás na ty huncůty pozor, na cikány z Bótfalu. Když třeba, bij, i psy poštví. Sice nedostaneš. Dobře braň a chraň,“ ukončil rozmluvu rychtář, dávaje Várğovi na pálenku.

S mnohými poklonami a blahřečením vzdálil se cikán Várğa a oznámil radostnou novinu své rodině, která rozložena malebně na trávníku před svou skrýš z bláta, za vesnici, od-

celé úvodní stati věnovány jmenovanému poslanci, jakoby urazil majestát velikého národa pangermánského.

«Ostdeutsche Rundschau» ve věci přizvukuje Bergrovi a Steinovi, pravie, že jest klukovinou chování se Čechů (!) v parlamentě, chtějí-li užívatí svého jazyka v parlamentě, ve kterém může mluveno býti jen německým jazykem. Nicméně byl by prý Berger lépe učinil, kdyby nebyl na Čechy vzkřikl všiváci, protože pomohl Čechům jen k nové debatě.

«Arbeiterzeitung» a «Deutsche Ztg.» konstatují, že takové nízkosti nebylo ještě ve sněmovně poslanecké jako včera.

Zpravodajství e. k. korrespondenční kanceláře.

Z Vídně, 23. října. Korrespondenční kanceláři vládní dodána zdejšími listy včera večer adhortace, kterou uveřejňuje francouzský žurnál petrohradského kabinetu («Journal de St. Petersburg») na adresu Čechů, ve které vyhrožuje, že jazykový zákon dra. Körbra mohl by býti nějakou větší příjati proti nim. «Journal de St. Petersburg» má politicky asi tolik váhy jako «Fremdenblatt» a máme domněnku, že to, co rozšiřuje vládní ofícina cislařská, není psáno v Petrohradě, nýbrž ve Vídni. Ostatně my Čechové žádných rad z Petrohradu nepotřebujeme a víme sami dobře, co nám jde k duhu.

Korrespondenční kancelář učinil by lépe, kdyby zanechala publikace stati původu vládního a raději hleděla k tomu, aby její filiálky, zejména pražská, nerozšiřovaly tak živých zpráv, jako telegram o sobotní řeči člena panské sněmovny dra. Mattuše, který upraven byl jen a jedině na prospěch Němců a Körbra, obsahuje mimo jiné nepravdy také tu, že ředitel Zenské banky nazval každou obstrukci zločinem.

dávala se klidnému, spokojenému pojištění ukradených pečených bramborů.

Tak se stalo, že již tři měsíce žila Várğova rodina mezi vysokou kukuričel.

Várğa dával pozor. Ve dne ležel mezi zelenými stvoly a díval se spokojeně na mihotající se klasy, mezi nimiž promodrával se blankyt nebes.

Ostatní rodina seděla při doutnající ohništi, ležela a napodobovala svého otce, jenom občas zvedla se se země nejstarší dcera Gáva, aby natrhala něco kukuričných klasů, jež kladla na ohniště, aby se opekly. Něky též vzala džbán a šla pro vodu. Donesla vody, a pak si opět lehla klidně k ostatním členům rodiny.

Když nastal večer, Várğa se zvedl, vytáhl z úkrytu pod křovím u potoka starý trakař, a když slunce již dávno zapadlo za nízké vrchy na západě, počal hlídač Várğa trhat kukuričné klasy, klást je do trakaie, a pak, když umlkly zvuky rohu, jimiž ve vsi ohlašoval pastýř dvánáctou, opatrně jel Várğa — hlídač s nákladem pod řadu topolů u silnice, kde čekal rychtář se svým trakařem. Pak přemístili náklad, Várğa vzal od rychtáře něco za namáhání na pálenku, a odebral se ke svému loži mezi kukuričel.

Tak již idylky, až do té doby, kdy se jeho dcera Gáva zamilovala do mladého cikána Boldára, který pocházel z rodiny „huncůtů“, z Bótfalu, před kterými byl rychtář Várğa varoval.

Nic by snad byl Várğa k tomu neřikal, kdyby jeho dcera chodila sama navštěvovat svého milého, neboť při té příležitosti mohla by leccos přinést s sebou domů, tu nějaký hrnec, džbáněk nebo podobně, neboť vždy Várğa naponíval svou deuru: „Jsi mladá a mladá krev leccos vidí. Nic si nesmíš z toho dělat, když se ti něco zalíbí.“

Ale takhle bylo něco jiného. Cikán Boldár

Poslanec P. Swieży.

Z Vídně, 23. října Z Opavy se oznamuje: Byvalý poslanec na radě říšské a zemském sněmu slezském P. prof. Ignát Swieży byl raněn mrtvicí a stav jeho je beznadějný.

Státní němčina.

Z Vídně, 23. října. Všeněmci skupiny Schönererovy zaslali německým stranám provolání a přips, ve kterém je vyzývají, aby o obsahu jazykových zásad Körbrových učinily společný projev v ten rozum, že zajištění státní němčiny předcházení musí všeliké úpravě otázek jazykových a že zejména zavedení češtiny vnitřní nemůže nikdy býti trpěno a přiznáno.

Z volebního ruchu ve Vídni.

Z Vídně, 23. října. Zdejší listy sdělují. Křesťansko-socialní poslanec dr. Robert Pattai a Stein Antonin byli včera ve Stokeravě na schůzi voličů přepadeni svými odpůrci a poházeni blátem. Stal se na ně těž útok holemi, ten však byl v čas zmařen.

Rozmnožení kontingentu nováčků a Maďari.

Z Pešti, 23. října. Pokaždě, kdykoliv zahajuje se vládní a státní akce na rozmnožení vojenských břemen hmotných a osobních, zahajuje se zároveň proti ní agitace v maďarských kruzích a to nejen v parlamentě, nýbrž i v občanstvu a studentstvu. Stejně jest tomu i nyní. Proti předložce, kterou se povoluje povolání náhradní zálohy k aktivní službě vojenské, roste ruch v parlamentě, obecní radě a na universitě. V branném výboru vyslo na jevo, že předloženy oběma parlamentům zakon v přímé povolání náhradní zálohy k aktivní službě na dobu 3 let narazil na odpor i u vládní strany a že bar. Féjervary vzhledem k tomuto odporu se odebral do Vídně. Činil e návrh na změnu vládní před-

chodil sám navštěvovat Gáva, a po takové návštěvě seznal vždy Várğa, že místo plné láhve dobré debrecínské slivovice nachází se jenom kapka na dně.

Milenec jeho dcery vypjel vždy svému tchánovi in spe.

Od té doby hádal se Várğa každý den se svou dcerou, ale nic platno.

I šel si stěžovat rychtářovi, že cikán Boldár vždy večer chodí navštěvovat jeho dceru a při tom vypije, co kde od lihu. „Bít ho, prosím, ne smím,“ pravil smutně.

„Proč ne?“ „Prosím, milostpane, nesmím, poněvadž udeřím-li ho, udeřím i on mne, ale on je dvacetkrát silnější,“ odvětil poťoplačky Várğa. „Tak víš co, dej mu do láhve petrolej, radil rychtář, přijde, vypije a vícekrát nepříjde.“

„I šel Várğa, zaopatřil si někde ve vsi neznámým způsobem petrolej a dal do láhve a čekal, až přijel večer.“

Zatím usedl do kukuřice. Tam bylo někde. Ticho, klidno. Várğa usnul.

Probudil se až pozdě v noci.

Ve svitu měsíce spatřil blízko sebe sedět svou dceru s mladým Boldárem.

Boldár měl v ruce láhev. Várğa přistoupil blíž. Zápach petroleje ho ovanul.

„Co zde děláš,“ optal se nesměle sedícího mladého cikána.

„I co, jen tak sedím a piju,“ zněla odpověď, „máš to nějakou divnou slivovici, od večera piji a dosud nevypil jsem ani čtvrt láhve. Dobrá sice, ale příliš mocná, a mladý cikán sklonil dumavě kučeravou hlavu do klína Gávina.“

Měsíc osvětlil malebnou skupinu a vysoká kukuřice ve větřiku se skláněla a zvedala.

A starý cikán Várğa mlčel...